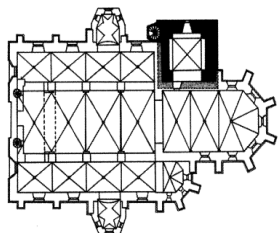

1. Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Farní chrám Nanebevzetí Panny Marie je mohutnou trojlodní bazilikou, která vznikla na místě starší románské stavby. Kostel byl stavěn poměrně dlouhou dobu – kolem poloviny 14. století byl zaklenut presbytář, ale hlavní loď získala

klenby až na počátku 16. století. Přesto interiér působí jednotně, protože bylo užito staršího typu jednoduchých žebrových křížových kleneb. V letech 1503 – 1549 byla postavena pod vedením stavebního mistra Michala při severní straně presbytáře městská věž, jejíž stavbu financoval

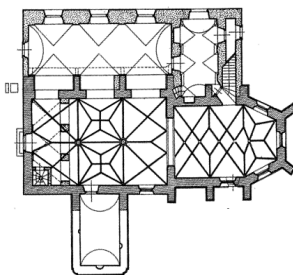
soukenický cech. V barokním období na počátku 18. století přibýly po stranách bočních lodí ze severní a jižní strany kaple sv. Antotnína a Panny Marie Bolestné a na západní straně hudební kruchta. Tím se stavební historie kostela uzavřela.

Na hlavním oltáři se nachází velký krucifix se sochou Ukřižovaného z roku 1512. Jedná se o velmi kvalitní sochařské dílo, jehož autor měl blízko k dílně sochaře, který vytvořil mimořádný vyřezávaný oltář v hornorakouském Kefermarktu. V presbytáři a hlavní lodi jsou na rozmístěné dřevěné barokní sochy 12 apoštolů a 4 evangelistů. Umístění soch na pilířích symbolizuje, že apoštolové jsou oporou církve. V pravé straně presbytáře se nachází mělké trojdílné sedile, v němž stojí sochy Krista, Panny Marie a sv. Jana, které vznikly kolem poloviny 15. století. V severní boční lodi je umístěný barokní rolverkovy oltář, jenž byl původně součástí mobiliáře hřbitovní kaple. Jižní loď ukončuje tzv. Bílkovská kaple, kde jsou ve fragmentech dochované dvě vrstvy nástěnných maleb ze 14. století. Starší vrstvu představují postavy světců v malované arkádě, mladší jsou novozákonní scény se Zvěstováním, Nesením kříže a Zmrtvýchvstáním.

2. Kostel Božího Těla

Poutní kostel, stojící na návrší přibližně 1,5 km severozápadním směrem od centra města, patří mezi významné zástupce pozdně gotických dvoulodních kostelů, které byly stavěny na rožmberském a jindřichohradeckém panství ve druhé polovině 15. století a na počátku 16. století. K jeho vzniku se váže pověst o tom, že byl postaven v místě, kde se v hromadě kamení zázračně objevila hostie ukradená z farního kostela. Původní kaple byla poničena během husitských válek. Dnešní kostel byl postaven v několika fázích,

kdy byl v roce 1437 dokončen presbytář zaklenutý síťovou klenbou a v 70. letech 15. století bylo dostavěno dvoulodí se dvěma poli hvězdčovitě klenby. Ve 2. polovině 17. století byl kostel rozšířen, když byla přistavěna severní loď a sakristie a také byla prolomena nová barokní půlkruhová okna. Ke zvětšení stavby došlo kvůli velkému množství poutníků, kteří do kostela směřovali. V 19. století byla z jižní strany přistavěna loretánská kaple. Na počátku 20. století byl kostel částečně regotizován, když mu byla navracena hrotitá „gotická“ okna s novými vitrážemi.

Interiér kostela je vybaven oltáři ze 2. poloviny 18. století. Na hlavním oltáři se nachází obraz Nanebevzetí Panny Marie od malíře J. L.

Dayssingera, který je autorem také bočního oltáře sv. Floriána s malovanou iluzivní architekturou. Pozoruhodný oltář se nachází u středního pilíře v prostoru dvoulodí. Oltář, na němž je znázorněna hostie, označuje místo zázračného nálezu a je pod ním skutečně ukryta i hromádka „původního“ kamení.

3. Kostel sv. Jana Křtitele

Špitální kostel sv. Jana Křtitele vzniknul ve 2. polovině 14. nebo na počátku 15. století. Pozoruhodná je především jeho fasáda, na níž se nacházejí sgrafitové zbytky epitafů slavonských měšťanů, kteří byli okolo kostela ve 2. polovině 16. století pohřbeni. Na existenci hřbitova kolem kostela upomíná také výklenek v jednom z opěráků ze severní strany, kam se dávalo věčné světlo.

4 . Kaple sv. Kříže

Hřbitovní kaple sv. Kříže byla postavena na počátku 18. století. Autor stavby zůstává anonymní, známe však její donátory: o založení kaple se v roce 1702 zasloužil významný měšťan, obchodník a primátor města Elias Natzer a také farář Jacob Thamisch.

Renesanční portál z roku 1586 patřil původně staré hřbitovní bráně nebo kapli, jež se nedochovala. Je na něm vyobrazena scéna Posledního soudu: nahoře se nachází Kristus zobrazený jako soudce, který je doplněn německým nápisem, jenž přichází zpravuje o tom, že budou souzeni za to, co činili na zemi. Dole po stranách klečí postavy Panny Marie a sv. Jana, přimlouvajících se za duše zemřelých. Nad

nimi jsou dva andělé s polnicemi, kteří vytrubují varování mrtvým, že chvíle Posledního soudu se blíží. Součástí portálu jsou erby vlastníků panství Zachariáše z Hradce a jeho druhé ženy Anny ze Šlejnic a několik menších značek patřících slavonským měšťanům.

Interiér kaple je vymalován pozdně barokními freskami. Na klenbě lodi je znázorněna scéna související s patrociniem kaple: Povýšení sv. Kříže. V chóru je znázorněn christologický cyklus s Kristem na hoře Olivetské, Bičováním Krista, Nesením kříže, a Korunováním trním. Autorem fresek je malíř Johann Leopold Dayssinger. Ten pocházel ze západních Čech, ale usadil se ve Slavonicích a pracoval i v přilehlých částech Dolních Rakous (Waidhofen a. d. Thaya).

5. Drobná architektura a sochy v ulicích

Vedle velkých chrámových staveb je po městě roztroušeno několik drobných sakrálních památek. Z mohutné renesanční kašny na náměstí Míru vystupuje sloup nesoucí barokní sošku Immaculaty – znázornění Panny Marie stojící na zeměkouli obtočené hadem, které symbolizuje její neposkvrněné početí a triumf nad hříchem. Na Horním náměstí najdeme barokní kašnu se sochou tradičního ochránce proti požárům, sv. Floriána.

Po cestě z centra města směrem ke hřbitovu se u mostu přes Slavonický potok nachází drobná kaple z 1. poloviny 18. století se sochou sv. Jana Nepomuckého, českého patrona, který je na památku své mučednické smrti ve Vltavě velmi často zobrazován u mostů přes vodní toky nebo na hrázích rybníků.

Křížová cesta vedoucí od nároží za Dačickou branou k poutnímu kostelu Božího Těla vznikla pravděpodobně někdy kolem roku 1700. V malých kapličkách s nikami se nacházejí malby na plechu s výjevy z Ježíšova života. Obrazy vznikly začátkem 20. století a jsou dílem lidového malíře.

Poslední dvě nenápadné památky, upomínající na bohatý raně novověký poutní život v okolí Slavonic, jsou sochy sv. Petra a sv. Jana v Dačické ulici. Byly sem přeneseny z poutního místa Monserrat nacházejícího se 5 km za Slavonicemi poblíž vsi Cizkrajov. Barokní kostel na Monserratě po svém zrušení během josefínských reforem zchátral a později byl nahrazen chrámovou stavbou v novorománském slohu. Sochy dvou světců tak patří k posledním zachovalým barokním dílům z Monserratu.